

**ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**Стратегічні пріоритети розвитку
внутрішньої торгівлі України на
інноваційних засадах**

*Присвячується 70-ти річчю кафедри
підприємництва, торгівлі та логістики*

02-03 листопада 2017 р.

**Львів
2017**

Стратегічні пріоритети розвитку внутрішньої торгівлі України на інноваційних засадах : матеріали міжнародної науково-практичної конференції / [відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б.]. – Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2017. – 360 с.

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на міжнародній науково-практичній конференції Львівського торговельно-економічного університету “Стратегічні пріоритети розвитку внутрішньої торгівлі України на інноваційних засадах”, яка відбулася у Львівському торговельно-економічному університеті 02-03 листопада 2017 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників і широкий читачий загал.

Програмний комітет

Гороховський І. Л.	голова правління Укркоопспілки
Микольська Н. Я.	заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України
Синютка О. М.	голова Львівської облдержадміністрації
Куцик П. О.	голова оргкомітету, професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету
Нестуля О. О.	ректор Полтавського університету економіки і торгівлі
Гєєць В. М.	директор ДУ Інституту економіки та прогнозування НАН України
Мазаракі А. А.	ректор Київського національного торговельно-економічного університету
Черевко О. І.	ректор Харківського державного університету харчування і торгівлі
Герєга Г. Ф.	голова товариства ТОВ “Епіцентр К”
Калста А.	ректор Вроцлавського економічного університету
Лебедева С. М.	ректор Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації
Шавга Л. А.	ректор Кооперативного університету Молдови

Організаційний комітет

Барна М. Ю.	професор, перший проректор Львівського торговельно-економічного університету
Семак Б. Б.	професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету
Янчева Л. М.	перший проректор Харківського державного університету харчування та торгівлі
Коваль Л. М.	ректор Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (заступник голови)
Драбовський А. Г.	ректор Вінницького кооперативного торговельно-економічного інституту (заступник голови)
Алопій В. В.	завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету (заступник голови)
Миценко Н. Г.	завідувач кафедри економіки Львівського торговельно-економічного університету
Бачинський В. І.	завідувач кафедри бухгалтерського обліку Львівського торговельно-економічного університету
Мізюк Б. М.	завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету
Дайновський Ю. І.	завідувач кафедри маркетингу Львівського торговельно-економічного університету
Сирохман І. В.	завідувач кафедри товарознавства, технологій і управління якістю харчових продуктів Львівського торговельно-економічного університету
Пелик Л. В.	завідувач кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів Львівського торговельно-економічного університету
Черкасова С. В.	професор кафедри фінансів, кредиту та страхування Львівського торговельно-економічного університету
Шумський О. В.	доцент кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів Львівського торговельно-економічного університету
Осінська О. Б.	доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету
Кузьма Х. В.	провідний фахівець науково-дослідної частини Львівського торговельно-економічного університету
Ясінська Л. Т.	начальник фінансово-господарської служби Львівського торговельно-економічного університету
Фінклер В. Е.	директор Видавництва Львівського торговельно-економічного університету

Матеріали друкуються в авторському поданні. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність інформації, поданої в рукописах.

ISBN 978-617-602-208-4

© Колектив авторів
© Львівський торговельно-економічний університет,
2017

<i>Мисюк В. О.</i> Об'єкти витрат на маркетингові комунікації в обліку підприємства.....	225
<i>Петров П. П.</i> Концептуальні підходи щодо формування ефективного механізму управління змінами у банківській установі: обліковий вимір.....	227
<i>Baglai R.</i> Cloud banking for e-commerce. European perspective.....	228

СЕКЦІЯ 4 “ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ”

<i>Янчева Л. М., Крутова А. С., Нестеренко О. О.</i> Інтегрована звітність як складова механізму забезпечення сталого розвитку підприємств торгівлі.....	230
<i>Фоміна О. В.</i> Розвиток інструментарію управлінського обліку.....	231
<i>Бенько М. М., Мошковська О. А.</i> Місце і роль управлінського рішення в системі управлінського обліку на вітчизняних молокопереробних підприємствах.....	232
<i>Костюченко В. М., Купрієнко А. В.</i> Контролінг як інструмент обліково-аналітичного забезпечення управління на підприємствах торгівлі.....	234
<i>Назарова К. О.</i> “Білі плями” вітчизняного аудиту: історичний аспект.....	236
<i>Бачинський В. І.</i> Організація бухгалтерського обліку в торгівлі: проблемні питання предметної структури.....	237
<i>Августова О. О.</i> Облік доходів: міжнародний досвід та вітчизняна практика.....	238
<i>Багрій К. Л.</i> Деякі аспекти обліку в профспілкових організаціях.....	239
<i>Белоус Н. Д.</i> Обліково-аналітичне забезпечення системи оцінки економічної безпеки підприємств торгівлі.....	241
<i>Булат Г. В.</i> Оборотні активи – об'єкт бухгалтерського обліку на торговельних підприємствах.....	242
<i>Бурак І. О.</i> Обліково-аналітичне забезпечення розрахунків на торговельному підприємстві.....	243
<i>Головацька С. І.</i> Обліково-аналітичні аспекти оцінки ефективності контролінгу.....	244
<i>Головацька С. І., Гірна Н. Я.</i> Інформаційне забезпечення аудиту розрахунків підприємства за податками і платежами.....	246
<i>Головацька С. І., Іляш В. В.</i> Розкриття інформації про розрахунки з постачальниками і підрядчиками у фінансовій звітності підприємства.....	247
<i>Головацька С. І., Степанюк Л. Я.</i> Організаційно-методичні аспекти аудиту основних засобів підприємства.....	248
<i>Головіна Д. В.</i> Облік доходів за центрами відповідальності.....	249
<i>Гордолов В. Ю.</i> Перспективи розвитку економічного аналізу в Україні.....	250
<i>Домінська О. Я.</i> Концептуальні зміни в системі оподаткування.....	251
<i>Задніпровський О. Г.</i> Оцінка за справедливою вартістю: проблематика впровадження у вітчизняну практику обліку.....	252
<i>Заремба О. О.</i> Автоматизація як компонент обліково-аналітичного забезпечення діяльності торговельних підприємств.....	254
<i>Кашиперська А. І.</i> Внутрішній аудит як елемент обліково-аналітичної системи підприємств торгівлі.....	255
<i>Кваша О. О., Коробкіна І. С., Сухецька А. Ю.</i> Організація управлінського обліку витрат на підприємствах торгівлі....	256
<i>Кэпэцынэ С. В.</i> Оценка принципа непрерывности в финансовой аудиторской деятельности.....	257
<i>Комірна О. В.</i> Пріоритети розвитку аудиту державних інвестицій.....	259
<i>Король С. Я.</i> Сутність обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.....	260
<i>Маначинська Ю. А., Євдошак В. І.</i> Зарубіжна практика актуарного бухгалтерського обліку для підприємств торгівлі.....	261
<i>Мельник Т. М.</i> Організаційні та методичні аспекти обліку в системі управління якістю.....	262
<i>Муковіз В. С.</i> Інформаційні системи обліку у підприємствах торгівлі.....	264
<i>Нежива М. О.</i> Аудит ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.....	265
<i>Полянська О. А.</i> Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовою стратегією підприємств торгівлі у конкурентному середовищі.....	266
<i>Рилєєв С. В., Дрінь І. І.</i> Управлінський аналіз як складова обліково-аналітичного комплексу торговельного підприємства.....	267

3. Інвестиційна субстратегія: методи бізнес-планування; система аналітичних показників; методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів; методи ризик-менеджменту; методи факторного аналізу; методи бюджетування.

4. Субстратегія фінансування: методи фінансового аналізу; система аналітичних показників; індексний метод; методи бюджетування.

5. Цінова субстратегія: методи маркетингових досліджень.

Отже, в складних умовах сучасного бізнесу неухильно підвищується роль і значення сучасних методів і механізмів стратегічного управління підприємствами торгівлі. Однією з найбільш актуальних проблем прикладного характеру стає розвиток методологічних і методичних основ обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту у сфері фінансової стратегії. Це пов'язано з тим, що для обґрунтування стратегічно-орієнтованих управлінських рішень, якісної підготовки стратегічних планів і сценаріїв розвитку бізнес-процесів необхідний надійний інструментарій, який би відповідав специфіці і рівню завдань, що вирішуються менеджментом підприємства. Стратегічне управління являє собою встановлення цільових параметрів стану підприємства в довгостроковій перспективі і забезпечення реалізації ефективних оперативно-тактичних рішень, спрямованих на досягнення цілей фінансової стратегії.

Очевидно, в сучасних умовах результати стратегічного менеджменту не можуть бути адекватно оцінені на основі традиційної моделі бухгалтерського обліку та звітності, що обумовлено ретроспективним характером відображеної інформації, яка дозволяє оцінити ті господарські процеси і явища, які відбулися, проте не враховує і залишає поза сферою розгляду показники, які прямо впливають на управління фінансовою стратегією підприємства, нові перспективи його розвитку та створення вартості в майбутньому. Отже, обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовою стратегією повинне характеризуватися широким діапазоном особливостей, які стосуються цільової функції, об'єктів, інформаційної бази, методичного інструментарію та аналітичних процедур.

Список використаних джерел

1. Управління фінансовими ризиками : навчальний посібник / П. О. Куцук, Т. Г. Васильців та ін. – Львів : Растр-7, 2016. – 320 с.
2. Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції : [монографія] / М. В. Корягін. – Львів : ЛКА, 2012. – 389 с.
3. Пилипенко А. А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства : [монографія] / А. А. Пилипенко. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2007. – 276 с.
4. Фатенок-Ткачук А. Організація обліково-аналітичного забезпечення процесу формування стратегії розвитку підприємства / А. Фатенок-Ткачук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/echcenu_2015_2_17.pdf
5. Малиновський Ю. В. Інформаційне забезпечення стратегічного планування інноваційного розвитку підприємства / Ю. В. Малиновський [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltn/352_mal.pdf

Рилєєв С. В.

к.е.н., доцент,

Дрінь І. І.

к.ф.-м.н., доцент

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ЯК СКЛADOVA ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах господарювання, які характеризуються глобалізацією, стандартизацією та уніфікацією економічних процесів, вступом України до Світової організації торгівлі, підписання економічної частини Угоди з ЄС, загостренням конкурентної боротьби, зростає роль інформаційного забезпечення управління товарними та фінансовими потоками, що формується в обліково-аналітичному комплексі торговельного підприємства.

Складовою частиною обліково-аналітичного комплексу підприємства виступає управлінський аналіз (рис. 1), який розглядається дослідниками як:

1. Підфункція управління.
2. Вид економічного аналізу.
3. Складовою управлінського обліку.
4. Поєднання різних комбінацій щодо попередніх трьох підходів.

Рис. 1. Характеристика та концептуальні засади управлінського аналізу

Управлінський аналіз є частиною економічного аналізу, орієнтований на внутрішніх споживачів, характеризується своєю конфіденційністю, компенсує обмеження фінансового аналізу, призначений для оцінки поточних та майбутніх результатів господарювання підприємства та його структурних підрозділів у системі прийняття та контролю за реалізацією обґрунтованих оперативних, тактичних та стратегічних управлінських рішень (рис. 2).

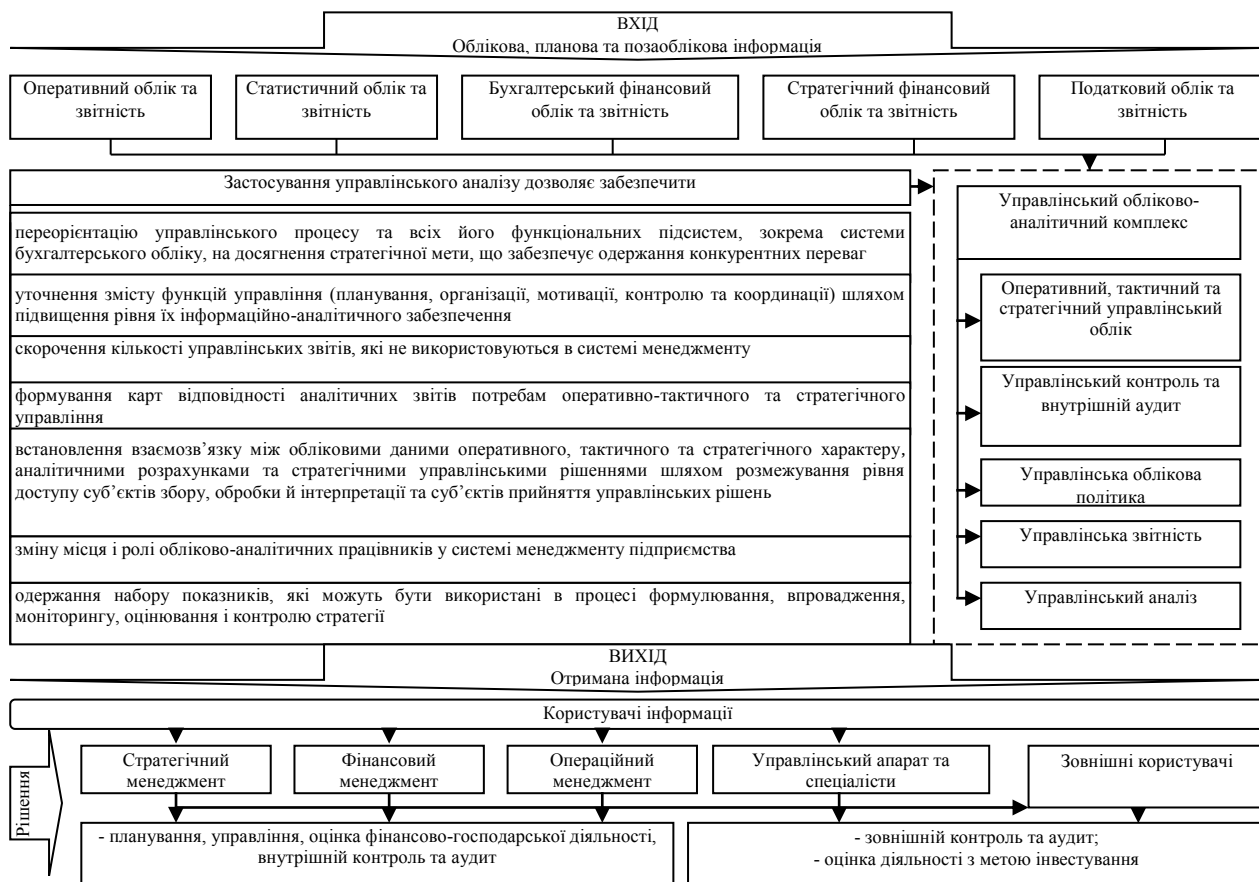

Рис. 2. Управлінський аналіз у системі обліково-аналітичного комплексу торгівельного підприємства

Проводиться управлінський аналіз з врахуванням галузевої специфіки діяльності аналізованого підприємства (рис. 3). Ефективність управлінського аналізу можна визначити за ступенем реагування на можливі фінансові, ресурсні, кадрові та інші ризики. З точки зору системного підходу управлінський аналіз в управлінському обліково-аналітичному комплексі розглядається не як окремий елемент з аналітичними функціями, а як складне багатоелементне утворення, яке підтримує облікові системи підприємства та складається з оперативного, тактичного та стратегічного аналізу.

Підприємства сфери товарного обігу є ланкою, що пов'язує виробництво продукції та її споживання, сприяє завершенню кругообігу суспільного продукту у товарній формі і тим самим забезпечує його безперервність	
Для торговельних підприємств є характерним швидкий оборот коштів, збільшення доходів від реалізації товарів (у роздрібній торгівлі) у готівковій формі, а в оптовій торгівлі виникнення поточної дебіторської заборгованості, що несе ризик зростання інших операційних витрат (внаслідок списання сумнівної та простроченої заборгованості)	
Специфіка торгівлі – поєднання операцій виробничого характеру (сортування, фасування, пакування, переробка та зберігання сільськогосподарських продуктів тощо) з операціями, пов'язаними зі зміною форм вартості, тобто безпосередньо з реалізацією продукції	
Є свої особливості і в структурі оборотних активів, значна частина яких авансована в товарні запаси	
Особливості галузевої структури необоротних активів полягають у поєднанні власних та орендованих основних засобів	
Прибутковість торговельних підприємств в значній мірі залежить від форми реалізації товарів, застосування торговельних націнок, а також від витрат обігу	
Вплив галузевих особливостей на управлінський аналіз	
Мета	Дослідження механізму досягнення максимальної прибутковості (рентабельності) та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу; розробка важливих питань конкурентної політики торговельного підприємства та програм його зростання на перспективу; обґрунтування управлінських рішень щодо досягнення конкретних оперативних, тактичних та стратегічних завдань
Суб'єкти	Різноманітні організаційні структури внутрішньогосподарського управління та окремі особи, які відповідальні за проведення аналізу: бухгалтерія, відділи збуту, консультанти торговельного залу з продажів профілюючих товарів, а також зовнішні консультанти в системі проведення аналізу та ін.
Джерела інформації	Бухгалтерська (фінансова та управлінська), податкова, статистична (Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами, форма 1-Б; Звіт про продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі, форма 1-опт; Звіт про продаж і запаси товарів у торговій мережі, форма 3-торг; Звіт про наявність торгової мережі, форма 7-торг тощо), дані первинного обліку, нормативно-довідкова інформація (Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядок їх планування у торговельній діяльності), актів інвентаризації та внутрішнього аудиту. Прейскуранти цін. Переважно є комерційною таємницею. Інша інформація ... здобута легальним та нелегальним шляхом у конкурентній боротьбі
Завдання	Визначення місця підприємства на товарному ринку; аналіз ресурсних можливостей збільшення обсягів реалізації товарів за рахунок: підвищення ефективності використання фінансових, матеріальних та трудових ресурсів підприємства; обґрунтування рішень щодо удосконалення формування оптимальної асортиментно-якісної структури товарних запасів, товароруку, товарообороту та товарообороти в системі забезпечення підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства

Рис. 3. Окремі особливості методики управлінського аналізу діяльності торговельного підприємства

Список використаних джерел

- 1.Беляева М. Е. *Управленческий анализ границ прибыльности деятельности организаций розничной торговли* : дис. ... канд. эконом. наук : 08.00.12 / Беляева Мария Евгеньевна. – М., 2014. – 168 с.
- 2.Діяльність торговельних підприємств у конкурентному середовищі: контрольно-аналітичне забезпечення системи управління : монограф. / [П. О. Куцук, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук та ін]. – Чернівці : Технодрук, 2015. – 370 с.

Ромашко О. М.

к.е.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У ПРОТИДІІ КРИЗОВИМ ЯВИЩАМ

Однією із головних тенденцій розвитку сучасного суспільства є економічна глобалізація. Такий стан розвитку супроводжується як позитивними так і негативними наслідками. Глобалізація світової економіки та посилення економічної конкуренції вимагає суворішого контролю за економічною діяльністю підприємств. На сьогодні проблемою для ефективного розвитку підприємств в цілому та забезпеченні їх функціонування є кризові явища, основними чинниками яких є макроекономічна нестабільність, структурні диспропорції регіонального і галузевого розвитку, недостатня розвиненість ринків товарів і послуг, низька платоспроможність населення тощо.

У ринкових умовах господарювання підприємство функціонує в складному зовнішньому середовищі, що характеризується нестабільністю та певною динамікою змін. Це змушує підприємство адаптуватися до умов, потребує пошуку шляхів виживання в умовах невизначеності та нестійкості середовища [2].

Наявні зміни зовнішні і внутрішні умов діяльності підприємства створюють певні загрози його господарюванню та розвитку. На сьогодні функціонування підприємств усіх галузей економіки обтяжене ризиком фінансових втрат та виникнення ознак банкрутства.

Система протидії банкрутству на рівні підприємства повинна бути спрямована на подолання кризових явищ. В таких умовах важливе значення набуває процес розробки та використання ефективних методів і форм здійснення антикризового управління підприємством.

Для протидії кризовим явищам на підприємстві виступає система управлінського обліку, яка дає можливість реагувати на такі явища, оцінити позитивні і негативні сторони діяльності підприємства та середовища функціонування. Крім того, дані управлінського обліку використовуються не тільки для прийняття управлінських рішень щодо кризових явищ в діяльності підприємства, але й дають можливість спрогнозувати можливість настання подібних явищ.

В умовах кризи виживання підприємства у майбутньому вимагає розгляд кризового стану як частини діяльності підприємства і частини управління, так як в умовах кризи конкуренція на ринку зростає і підприємства, продукція яких не знаходить збуту на ринку, можуть стати банкрутами.

З врахуванням цього, основним завданням управлінського обліку та його роль в протидії кризовим явищам є визначення сильніших сторін підприємства та усунення слабких.

Система протидії банкрутства підприємства спрямована на створення передумов по подоланню кризових явищ в діяльності окремого суб'єкта господарювання і основними складовими такої системи є механізм подолання кризових явищ і запобігання банкрутству та механізм профілактики виникнення кризи, який охоплює основні напрямки роботи, пов'язаний із недопущенням виникнення та розвитку кризових явищ.

Для забезпечення оперативності реагування та прийняття доцільних рішень для об'єктивного відображення господарських процесів важливим є використання такої системи, яка б забезпечила керівництво інформацією. В умовах динамічності таке завдання вирішує система управлінського обліку.

Недопущення виникнення кризових явищ сприяє впровадженню у діяльність сучасного інструментарію управління, а саме:

- розробки оптимальної цінової політики;
- управління витратами та доходами підприємства;
- управління процесом формування прибутку та його використання;
- контроль за пропорційністю власного та позикового капіталу;
- аналіз та дотримання співвідношень дебіторської та кредиторської заборгованості;
- управління грошовими потоками та поточною платоспроможністю.

І важливим при цьому є інформаційне забезпечення, базу якого формують дані фінансового та управлінського обліку, а також різні види звітності підприємства. Управлінський облік надає оперативну та спеціальну інформацію для антикризового управління. Задовольняючи потреби управлінського персоналу в інформації, слід врахувати, що етапи, стадії та рівень передкризового стану кожного підприємства різний, тому необхідно враховувати особливості функціонування підприємства і ступінь інтенсивності кризових явищ.

Одним із факторів впливу на формування системи управлінського обліку на підприємстві є галузь економічної діяльності.

Белоусова І. А. зазначає важливість даних управлінського обліку в умовах фінансової кризи для дослідження співвідношень між величинами постійних, змінних, постійно-змінних і сукупних витрат виробництва. Облік виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції визначено автором як найважливішою ділянкою обліку підприємства і управління виробничими витратами і собівартістю неможливе без достовірної інформації [1, с. 297].

Фоміна О. В. зазначає, що проблеми методології та організації управлінського обліку на підприємствах торгівлі ще недостатньо розроблені, тому на сьогодні це питання є досить актуальним та потребує ґрунтовних досліджень [3; с. 207]. Автор узагальнює ресурсні можливості управлінського обліку та основні проблеми і шляхи їх вирішення. До таких проблем на сьогодні в торгівлі відносять: нескоординоване охоплення ринку збутом; функціональне перевантаження менеджерів підприємства; неефективне проведення збутової діяльності; неефективне проведення рекламних кампаній; неоптимальність закупівлі; неоптимальний розмір запасів; неефективна робота транспортного цеху; рівень автоматизації; нерациональна система стимулювання; відсутність контролю за ефективністю прийнятих рішень [3; с. 208-210].